

KRATKI UVOD U MISU ILI JEDNA OD PROPOVIJEDI

Opća uredba misala određuje da nakon pozdrava na početku mise "svećenik ili drugi podesan službenik može vrlo kratko uvesti vjernike u misu dana" (br. 29). Svakodnevno se uvjeravamo da se ta preporuka o vrlo kratkom uvodu u misu određenoga dana pretvara u jednu od nekoliko propovijedi za vrijeme misnog slavlja. Na što bi trebalo pripaziti da taj *uvod* bude efektan i svrsishodan a da se izbjegne nepotrebno rastezanje bogoslužja?

Uvod u slavlje a ne duhovni nagovor

Prije svega, predvoditelj misnog slavlja mora voditi računa da svaki dio bogoslužja ispuni glavnu svrhu svoga postojanja. Zbog toga se predvoditelj najprije treba zapitati koji je smisao i svrha pojedinog bogoslužja ili njegova dijela. Kad na to odgovori, nastoji proniknuti u sadržaj i način izvođenja kako bi se izbjegli krivi spojevi na komunikacijskim vezama odašiljača i prijemnika.

U tom kontekstu, navedena preporuka iz "Opće uredbe Misala" na početku ovoga prikaza potiče da predvoditelj ili neki drugi podesan službenik može "kratko uvesti u misu dana". Kao i u drugim bogoslužnim knjigama, i ovdje su uvodne napomene donesene kratko i sažeto a izražene su jasnim pojmovima. Zbog toga svakoj riječi treba pridati značenje koje ona ima pojedinačno i u sklopu cjeline.

Naglasak je stavljen na *uvođenju*. Riječ ovdje ima prvenstveno praktično, čak bih se usudio reći, tehničko značenje. Vjernicima bi prije svega trebalo reći koja je nedjelja ili svetkovina, gdje su misni obrasci u priručnicima za vjernike, koje će se pjesme pjevati i gdje su pomagala za

tekstove i note, zašto je baš ta boja liturgijskoga ruha, koja je glavna ideja vodilja današnjega bogoslužja ... Sve to sa svrhom pružanja osnovnih obavijesti zajednici kako bi cjelokupna zajednica mogla sudjelovati u konkretnom bogoslužju “*s poznavanjem, djelatno i plodonosno*” (SC 11).

Veoma česta praksa po našim crkvama pokazuje da većina današnjih svećenika ovaj *uvod u misu* koristi za kratki duhovni nagovor koji bi trebao raspoložiti zajednicu za sudjelovanje u slušanju i razmišljanju o onome što će se čuti. Ako je to nagovještaj glavnih tema koje sugeriraju svetopisamska čitanja i misne molitve, onda ima neko opravdanje iako je to opravdanje nedostatno a krije u sebi opasnost razvodnjavanja kasnije homilije i postaje *jedna od nekoliko propovijedi za vrijeme misnoga slavlja*.

Ovdje se ne bi smjela mimoći ni problematika psihološke gradacije kao važnog sastavnog dijela komunikacije između predvoditelja i ostalih sudionika u bogoslužju. Uvod mora zadržati sva obilježja koja mu pripadaju unutar cjelokupnoga procesa koji taj uvod otvara i započinje. Mora biti kratak i izazovan, zanimljiv i jasno prepoznatljiv. U uvodu treba uvijek izbjegavati “velike” i teško shvatljive teme koje treba ostaviti za “razradu” u homiliji ili u drugim oblicima župskih sastajanja.

Uvod mora biti vrlo kratak

Uz pogrešno odabran sadržaj uvoda u misno slavlje, najveća je i najčešća pogreška u koju upadaju voditelji bogoslužja povezana uz trajanje. Nije tek tako naglašeno da taj uvod mora biti “*vrlo kratak*”. Važnost pojedinog dijela bogoslužja ne smije se mjeriti vremenskom dužinom trajanja, ali ni to trajanje nije potpuno beznačajno. Ipak bi glavnim dijelovima trebalo ustupiti i više vremenskog perioda. U tom kontekstu, uvod u misno slavlje ne bi smio trajati duže npr. od zborne molitve. A nije rijedak slučaj da redovito traje duže i od misnog kanona. A lako ćemo se složiti da to nije u redu.

Kratkoćom se redovito postiže željena jasnoća i djelotvornost. A da bi se to ostvarilo, uvod u bogoslužje treba dobro pripremiti, a najbolje bi bilo da se i napiše. U tom slučaju mogla bi ga pročitati i druga *prikladna* osoba radi izmjene i da se istakne da je to više praktična stvar a ne dio homilije koja je prvenstveno dužnost predvoditelja bogoslužja.

Marko Babić, ofm